

Innkomne merknader og Statsforvalterens kommentarer til merknadene til oppstartsmeldingen (offentlig kunngjort 04.10.22 og varslet med brev 28.09.22) og utkast til besøksstrategien (sendt ut 14.12.22)

Innkomne merknader til oppstartsmeldingen:

Amund Tanggård, grunneier i Hummerbakken naturreservat: (e-post datert 28.10.22) uttaler følgende:

«Mudring i Bergselva har blitt gjort i jevne mellomrom helt fra tidlig 1900-tallet og til dags dato. Da det er tidvis vanskelig å komme ut og inn av elveløpet med båt, må dette kunne fortsatt opprettholdes. Mudring uten komplisert og langvarig saksbehandling, og med store kostnadsgebyrer, må også fortsette som før, med «enkel» melding til kommunen.»

Statsforvalterens kommentar til merknaden:

I verneforskriften § 4 punkt 6 er det tillatt med mudring av utløpet av Bergselva for å opprettholde ferdselen med småbåter til og fra faste båtplasser. Forvaltningsplanen for Hummerbakken naturreservat innebærer ikke en endring i forskriften for reservatet, slik at denne bestemmelsen fortsatt vil være gjeldene. Denne bestemmelsen innebærer likevel ikke at mudring er tillatt på generell basis. Mudring, dumping og utfylling i sjø omfattes av flere lover og krever vurdering av ulike myndigheter. Alle mudringstiltak krever avklaring med kommunen og statsforvalteren. Mudring og dumping fra skip er forbudt etter forurensningsforskriften, men Statsforvalteren kan etter søknad gi tillatelse til dette. Mudring fra land og utfylling i sjø og vassdrag vil i de fleste tilfeller utløse krav om tillatelse etter forurensningsloven. Det kan også være at andre myndigheter må vurdere tiltaket, for eksempel etter kulturminneloven eller havne- og farvannsloven. Det er tiltakshavers ansvar å avklare behov og innhente nødvendige tillatelser. Planmyndighetens (Larvik kommune) vurdering av om tiltaket er i tråd med/i strid med gjeldende arealplaner, herunder kommuneplanens arealdel og/eller reguleringsplan må legges ved en eventuell søknad om mudring til Statsforvalteren.

Innkomne innspill til utkast til besøksstrategien:

Norsk Bobil og Caravan Club (NBCC), avd. Telemark: (e-post sendt 01.02.23) uttaler blant annet at de stiller seg positive til at nødvendig informasjonsskilt kan settes opp på deres område. De ønsker imidlertid deltagelse i forhold til hvor disse skal plasseres.

Larvik kommune: (brev datert 02.01.23) uttaler følgende:

«[...] Avdelingene Park og friområder, Miljø, Næring og ressursforvaltning, og Arealplan fikk mulighet til å uttale seg. Av disse har Arealplan og Park kommet med uttalelser til saken. Ut over det er det ikke noen spesielle kommentarer.»

Avdeling Park uttaler blant annet følgende:

«[...] Under 5 Tiltaksplan ser foreslått skiltplassering ok ut. For de som går kyststien fra øst mot vest blir det godt skiltet, mens det blir noe mindre info for de som kommer den andre veien (før de er forbi det kritiske området) - bortsett fra adferdsregelskilt.»

Arealplan uttaler følgende:

«Besøksstrategien bør også ta hensyn til områdene med fritidsbebyggelse som ligger relativt nær naturreservatet, men som ikke blir direkte berørt av besøksstrategien. Det er mange områder med nåværende og fremtidig fritidsbebyggelse innenfor en radius på ~2 km fra naturreservatet, som benytter seg/vil komme til å benytte seg av naturreservatet som turområde. Det kan være nyttig å også orientere grunneierne av disse hyttefeltene om besøksstrategien. Sør for Hummerbakken naturreservat ligger et område i sjø som i kommuneplanens arealdel er avsatt til fremtidig småbåthavn (felt S10). Her er reguleringsplanarbeidet startet, og planen skal varsles over nyttår. Fagkyndig plankonsulent er orientert om at det er et pågående arbeid med en besøksstrategi for naturreservatet. Det kan være nyttig å plassere et informasjonsskilt/adferdsregelskilt ved denne småbåthavnen også, særlig med tanke på hytteeiere i området som kommer sjøveien. Utover dette har virksomhet Arealplan ingen ytterligere tilbakemeldinger til besøksstrategien.»

Birdlife Norge avd. Vestfold (e-post sendt 02.01.23) uttaler blant annet følgende:

«[...] Om sommeren er det mye trafikk av mennesker i området i forbindelse med campingplassene. Dette påvirker selvsagt fuglelivet i nærmiljøet til campingene. Da sitter oftest fuglene på vestsiden av reservatet. Folk fra campingplassene er også sett ute i selve reservatet. For å forstyrre fuglene i reservatet minst mulig er det derfor viktig at området vest og nordvest i reservatet ikke blir tilrettelagt for ferdsel. Det som er av ferdsel i dag, er i forbindelse med campingplassene og veien på østsiden av reservatet. Informasjonstavler bør derfor komme i disse områdene. Kanskje det også er mulig å få til et observasjonsskjul i forbindelse med veien på østsiden?

Det hadde også vært spennende å få kartlagt hva som hekker i takrørbeltet øst og nord i reservatet. Da må en ha tillatelse til å besøke reservatet i hekketiden med de forstyrrelser dette medfører.»

Larvik og Omegns Turistforening (e-post sendt 03.01.23) uttaler følgende:

«Larvik og Omegns Turistforening er opptatt av å bidra til den besøksstrategi statsforvalteren legger opp til. DNT arbeider for å sikre friluftslivets natur- og kulturgrunnlag, samt legge til rette for et enkelt og naturvennlig friluftsliv. Vi vil delta i et vern slik at generasjonene etter oss kan få den samme opplevelse.

[...] Larvik og Omegns Turistforening arrangerer normalt en tur i året hvor vi går hele kyststien. Da er vi fra 30 – 50 deltagere som samlet går hele strekningen i ett fra Helgeroa til Stavern. Det skjer normalt i august/september måned, utenom hekkesesongen.

Det vil være viktig at også informasjon om verneområdet er i tilknytning til kyststien, f.eks etter nedgangen fra Guslandveien hvor en går ned mot verneområdet. Da vil også turgåere bli orientert om naturreservatet og de hensyn som skal tas, bl.a. båndtvang. Vi i Larvik og Omegns Turistforening må også ta hensyn og ikke ha dugnader langs kyststien i hekkeperioden, fra 15.april – 15.juni? Det bør være nedfelt i forvaltningsplanen?»

Are Gusland, grunneier i Hummerbakken naturreservat (e-post sendt 04.01.23) uttaler følgende:

«Det er store nedslagsfelt for de tre bekkene som krysser naturreservatet. Det er derfor viktig å kunne vedlikeholde bekkene. Det gror ofte igjen av takrør, disse har blitt mekanisk fjernet, men jeg ønsker å se på muligheten til å etablere beplantning for å bedre problemet. Ved kraftige regnfall fører det også med seg en del jord som legger seg i bekken. Har vurdert en slags dam for sedimentering.

Jeg driver selv ikke produksjon som har behov for beite, men ønsker ikke å miste muligheten for fremtidige generasjoner.

Stiller meg positiv til info skilt om verneområdet.

Hvis takrør blir fjernet og dette igjen fører til oppkomme av større vegetasjon som trær ønsker jeg muligheten til å holde disse på et nivå som ikke fratar utsikt.»

Leif-Inge Gusland, grunneier i Hummerbakken naturreservat (e-post 04.01.23) uttaler følgende: «[...] I vedlegg 2 under pkt. 2.1 ser jeg at det for den nordlige delen av reservatet er «...ønske om å iverksette skjøtselstiltak gjennom å reetablere deler av den tidligere strandenga...». Dette ser jeg positivt på fordi:

- 1. Takrør bidrar til rask gjengroing av de åpne grøftene som går ut i fjorden, dette medfører at grøftene må renskes oftere enn om det hadde vært gras.*
- 2. Takrørene har spredd seg inn på dyrket mark og er vanskelig å holde i sjakk.*
- 3. Området kan igjen benyttes til beite, dersom det er hensikten kan det være aktuelt for neste driver....*

Dersom dette tiltaket iverksettes er det fra min side ønskelig at hele eiendommens del av naturreservatet reetableres.

For eventuell gjennomføring vil det være av interesse å vite om vi som grunneiere kan involveres med den praktiske gjennomføringen og det videre vedlikeholdet av en reetablering [...].»

Amund Tanggård, driver av Trane Camping (e-post sendt 15.01.23) uttaler blant annet at de har opplevd en stor økning av fuglekikkere de senere årene som bruker bilen som fremkomstmiddel for å se på fuglene i reservatet. Campingene har parkering som er tilgjengelig for de som skal bruke kyststien, men fugletittere har i stedet kjørt helt til vannkanten.

Statsforvalterens kommentarer til de innkomne merknadene

Når det gjelder uttalelsen fra Norsk Bobil og Caravan Club (NBCC), avd. Telemark, så vil vi kommentere at både grunneier og drivere av campingplassen vil være med på å avgjøre den mest hensiktsmessige plasseringen av informasjonsskiltet. Vi vil ta nærmere kontakt når det blir aktuelt å igangsette dette arbeidet.

Når det gjelder uttalelsen fra Avdeling Park hos Larvik kommune, så vil vi kommentere at vi er enig i innspillet og har derfor endret forslaget til skiltplan. I nytt forslag til skiltplassering er adferdskiltene og plassering av disse erstattet med miniskilt som plasseres i hver sin ende av kyststien. Miniskiltene vil inneholde en kort informasjon om verneverdier og retningslinjer (adferdsregler) og ny plassering vil sørge for at besøkende blir informert ved begge innfallsporter til kyststien.

Når det gjelder uttalelsen fra Avdeling Plan hos Larvik kommune har vi tatt innspillene til følge og har i tiltaksplanen foreslått tiltak om å orientere grunneiere (fastbeboere og fritidsbeboere) i nærområdet om besøksstrategien. Videre har vi foreslått å legge til et skilt ved den planlagte småbåthavnen sør for reservatet. En eventuell oppføring av skilt her vil avventes til småbåthavnen er ferdig bygget, og må først avklares med grunneier.

I forhold til Birdlife Norge avd. Vestfold sin anmodning om å ikke tilrettelegge for ferdsel i vestlig og nordvestlig del vil Statsforvalteren kommentere at det gjennom forvaltningsplanen ikke foreslås tiltak som tilrettelegger for friluftsliv. I den vestlige delen av reservatet er fuglene godt skjermet mot ferdsel knyttet til kyststien gjennom den høye takrørvegetasjonen. Det er ikke foreslått tiltak i denne delen av reservatet. I den nordlige delen av reservatet er det foreslått å reetablere tidligere beitet strandeng. Høyere vegetasjon som takrør vil så langt det er mulig

beholdes for å oppnå en skjerming mot sjøarealet. Ved reetableringen av strandeng kan fjerningen av høyere vegetasjon gjøre det fristende for noen av de som ferdes langs kyststien å gå inn i verneområdet. Vi mener at tiltakene som er foreslått i tiltaksplanen vil bidra til at publikum øker forståelsen for vernet og vil benytte kyststien til ferdsel. Det er per i dag ikke ferdselsrestriksjoner på land i verneområdet. Dersom vi ser at ferdselen øker og går ut over områdets tåleevne vil nye tiltak vurderes i en fremtidig revidering av forvaltningsplanen. I verneforskriften § 3 punkt 8 kan Miljødirektoratet av hensyn til fredningsformålet ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av naturreservatet.

Når det gjelder ønske om observasjonsskjul i forbindelse med veien på østsiden er dette et område som ligger utenfor verneområdet og vår forvaltningsmyndighet. Ønske om et slikt tiltak må rettes til planmyndighet som er Larvik kommune og avklares med grunneier(e).

I forhold til ønsker om kartlegging av hvilke arter som hekker i takrørbeltene ber vi om at Birdlife Norge avd. Vestfold tar kontakt med Statsforvalteren for en nærmere vurdering av tiltaket og om tiltaket er søknadspliktig.

Når det gjelder Larvik og Omegns Turistforening sin uttalelse angående det årlige arrangementet langs kyststien så foregår denne turen langs kyststien som ligger like utenfor verneområdet. I den nordlige delen av verneområdet ligger deler av kyststien imidlertid innenfor verneområdet, slik at gjennomføringen av arrangementet vil kunne være i strid med verneforskriften § 3 punkt 5. Vi ønsker at Larvik og Omegns Turistforening kontakter oss i forkant av dette arrangementet, og liknende arrangement med deltakere på over 30 personer, slik at vi kan ta en nærmere vurdering. Statsforvalteren vil også gjøre en vurdering på om den nordlige delen av kyststien bør flyttes utenfor verneområdet. Når det gjelder delene av kyststien som ligger utenfor verneområdet ligger dette utenfor vår forvaltningsmyndighet. Aktiviteter så tett inntil et verneområde vil imidlertid kunne påvirke verdiene innenfor verneområdet. I tillegg til hekketiden er det under trekktiden til tider store flokker med fugl som er sårbare for forstyrrelser. Vi vil derfor se det som svært positivt dersom deltakere i forkant av fremtidige arrangementer blir informert om at de vil passere Hummerbakken naturreservat og at det oppfordres til å opptre varsomt og at man holder seg til kyststien.

I forhold til skilting har forvaltningsmyndigheten tatt innspillet til følge og endret både type skilt og plassering av skiltene. Vi viser her til vår kommentar til merknaden fra avdeling Plan hos Larvik kommune og kart over nytt forslag til plassering av skilt.

Når det gjelder dugnader langs kyststien ligger det meste av stien utenfor verneområdet og utenfor vår forvaltningsmyndighet. Vi oppfordrer likevel til at slike aktiviteter finner sted utenom de mest sårbare tidene av året for fugl. Rydding av vegetasjon langs delen av traseen som ligger innenfor vernegrensen vil være i strid med § 3 punkt 1 i verneforskriften. Dette er derfor et søknadspliktig tiltak.

I forhold til merknad fra Are Gusland, grunneier i Hummerbakken naturreservat om vedlikehold av bekkene (i forvaltningsplanen omtalt som dreneringsanlegg) så er dette tillatt, jf. § 4 punkt 5 i verneforskriften. For mer informasjon knyttet til dette tiltaket viser vi til kapittelet «Forvaltningsmyndighetens retningslinjer» i forvaltningsplanen.

Når det gjelder ønsket om å se på mulighet til å etablere beplantning langs bekkene så er dette i strid med § 3 punkt 1 i verneforskriften, og vil derfor være et søknadspliktig tiltak. Etablering av

dam innenfor verneområdet vil også være et søknadspliktig tiltak, ettersom det vil være i strid med § 3 punkt 3 i verneforskriften.

Når det gjelder ønsket om å beholde muligheten for fremtidig beite og vedhogst i reservatet vil vi bemerke at i arbeidet med å lage denne forvaltningsplanen inngår ikke en endring av verneforskriften. Mulighet til eventuell vedhogst og fremtidig beite i reservatet er ivaretatt i verneforskriften § 5 punkt 2 og 3, men som søknadspliktige tiltak. Ved en eventuell reetablering av strandengen er det med unntak av trær som tilbyr tilstrekkelig skygge for beitedyrene ikke ønskelig med trær i denne delen av reservatet. En eventuell hogst av trær i naturtypen som er kartlagt som svartorstrandskog (nær truet) må imidlertid avvente til det er foretatt ny basiskartlegging av området. Ved hogst vil trevirket tilfalle grunneier.

Til merknadene fra Leif-Inge Gusland, grunneier i Hummerbakken naturreservat om reetableringen av strandeng og ønske om at hele eiendommens del av reservatet reetableres vil vi kommentere at skissen av det foreslåtte arealet er basert på tidligere beiteareal, jf. flyfoto fra 1964. Skisse og flyfoto ligger vedlagt til forvaltningsplanen. Beitearealet kan imidlertid trekkes lenger ut mot kyststien dersom grunneierne har ønske om det. Som det kommer frem av skissen vil fjerningen av takrør omfatte en begrenset del av de åpne grøftene. Årsaken til dette er at det må stå igjen tilstrekkelig med høy vegetasjon slik at fuglelivet skjermes i størst mulig grad og områdets funksjon for fuglelivet ikke forringes ytterligere.

Når det gjelder fremtidig beite kan grunneier ta kontakt med Statsforvalteren dersom det skulle være aktuelt for neste eier. Ved en eventuell reetablering av strandengen og videre skjøtsel vil forvaltningsmyndigheten i første omgang henvende seg til grunneierne. Ved skjøtsel med krav til kompetanse og utstyr som ikke grunneier innehar vil tiltaket utføres av andre aktører etter oppdrag fra forvaltningsmyndigheten.

Til merknaden fra Amund Tanggård som er driver av Trane Camping vil vi kommentere at vi forstår problematikken med blant annet kjøreskader i gras/plen, men at dette er knyttet til et område utenfor reservatet og ligger utenfor vår forvaltningsmyndighet. Vi oppfordrer likevel fugletittere eller besøkende som skal benytte kyststien til å parkere på steder som er satt av til gjesteparkering eller på Larvik kommune sine anviste parkeringsplasser. Videre oppfordrer vi til at annen parkering skjer i dialog med grunneier.